

Handläggare
Anette Manoti
Telefon: 08-50824582

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2024-09-26

Medborgarförslag om månatliga klimatkrisforum

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har lämnats till stadsdelsnämnden, om att arrangera klimatkrisforum en gång i månaden på Sätträingen, i syfte att ge fler människor kunskap och olika perspektiv på klimatomställningen.

Förvaltningen är positiv till civila samhällets initiativ som syftar till en ökad kunskap och engagemang om klimatomställningens utmaningar. Förvaltningen saknar dock stöd i stadens budget för att arrangera månatliga klimatforum likt de som förs fram i förslaget.

Miljöförvaltningen har ett pågående EU-projekt om stadens klimatomställningsarbete som kallas Scale Stockholm, vilket är en förkortning av Stockholm Pilot City for Climate & Health: Building Capacity to Scale. Skärholmen är ett av de utvalda stadsdelsnämndsområdena som deltar i projektet. Förutom stadsdels- och fackförvaltningar, stadens bolag, akademi i form av Kungliga tekniska högskolan och Karolinska Institutet, näringsliv, så ska samverkan ske även med aktörer inom civilsamhället.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på att föreningen Mossutställningar, som förslagsställarna är engagerade i, kan vara en av de aktörer som erbjuds delta i den lokala omställningsarenan. Förvaltningen föreslår därför att den under hösten kontaktar föreningen inom ramen för projektet Scale.

Bakgrund

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 21 mars 2024, beslutade nämnden att skicka ett medborgarförslag om att ordna månatliga klimatkrisforum, till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Medborgarförslaget handlar om att ge fler människor kunskap om olika utmaningar kopplade till klimatkris och samhällsomställning. Klimatkrisforum ska innehålla diskussion i komplexa frågor kring globala utbyten, energisystem, skogsskövling, ransoneringsalternativ, global rättvisa med mera. I förslaget föreslås Stockholm Resilience Center visa olika scenarios som kan diskuteras och mätas. Besökarna ska få välja olika samhällssystem och diskutera konsekvenserna utifrån dessa, det föreslås ett ”mätbarhetslajv” för att testa olika samhällsmodeller i relation till varandra. Klimatkrisforumen ska återkomma en gång per månad, veckorna emellan forumen ska landets olika intressegrupper svara på modellerna för att förfina dem till kommande forum. Sätträängen föreslås som plats för evenemangen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen medborgarservice och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på medborgarförslaget.

Förvaltningen är positiv till initiativ som ökar engagemanget för klimatomställningens utmaningar. I medborgarförslaget anges inte vilken aktör som ska arrangera klimatkrisforumen. Förvaltningen saknar stöd i stadens budget för att arrangera månatliga klimatforum likt de som förs fram i förslaget. Detta eftersom val av olika samhällssystem och undersökning av konsekvenser av dessa inte åligger stadsdelsnämnderna. I stadens budget 2023 beskrivs att kommunstyrelsen i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ska revidera stadens miljöprogram, klimathandlingsplan och klimatbudget. I budget 2024 beskrivs att kommunstyrelsen ska samordna implementeringen av stadens miljöprogram och klimathandlingsplan när dessa beslutats av kommunfullmäktige. Stadens miljöförvaltning är en så kallad fackförvaltning med stadsövergripande ansvar och expertis inom området miljö och klimat.

Projektet Scale Stockholm

Förvaltningen noterar att medborgarförslaget innebär en medverkan från akademien och olika sakkunniga ideella initiativ.

Miljöförvaltningen har ett pågående EU-projekt om stadens klimatomställningsarbete som kallas Scale Stockholm, vilket är en förkortning av Stockholm Pilot City for Climate & Health: Building Capacity to Scale. Skärholmen är ett av de utvalda stadsdelsnämndsområdena som deltar i projektet. Förutom

stadsdels- och fackförvaltningar, stadens bolag, akademi i form av Kungliga tekniska högskolan och Karolinska Institutet, näringsliv, så ska samverkan ske även med aktörer inom civilsamhället.

Projektet ska pågå fram till 2026 och inom den del av projektet som handlar om dialog och samskapande, har Skärholmens stadsdelsförvaltning en viktig roll som arrangör av en lokal omställningsarena under 2025 samt en under 2026. Arbetet med att planera för genomförandet av detta kommer att påbörjas under hösten 2024.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på att föreningen Mossutställningar, som förslagsställarna är engagerade i, kan vara en av de aktörer som erbjuds delta i den lokala omställningsarenan. Förvaltningen föreslår därför att den under hösten kontaktar föreningen inom ramen för projektet Scale.

Förvaltningen har arbetat med att arrangera gratis offentliga aktiviteter, i syfte att aktivera centrumnära platser och ge Skärholmsbor upplevelser exempelvis med musik och andra kulturformer. Sedan 2023 har offentliga aktiviteter i huvudsak skett inom nämndens trygghetsskapande arbete och kallas platsaktivering. Erfarenheterna kommer tas tillvara i planeringen av arbetet inom Scale.

Föreningen Mossutställningar

De fem förslagsställarna är engagerade i föreningen Mossutställningar. Föreningen har verkat i Skärholmens stadsdelar sedan 2004. De har genomfört ett flertal utställningar och evenemang för att uppmärksamma klimatfrågor och komplexiteten i stadsmiljöutveckling. Mossutställningars verksamhet har exempelvis gestaltats genom konst, musik och poesi. Föreningen är ideell och har genom sin kulturella kompetens beviljats medel exempelvis från Statens kulturråd, Statens konstråd, Stads- och Medeltidsmuseerna och Nordisk kulturfond. På senare år har konstskriften Elementa uppmärksammats, skriften har bearbetats till ett 30-tal medborgarförslag som överlämnats till stadsdelsnämnden.

Föreningen beviljades arrangörsbidrag 2023 av stadsdelsnämnden och genomförde Vårbergdagen. Teman om elementen luft och eld, uttrycktes genom poesi och musikframträdanden på Vårbergstoppen. Ytterligare evenemang under 2023 genomförde föreningen med andra medel, exempelvis på Skärholmens koloniträdgårdar, vid Sätra vattentorn och i Ateljé 127 i SKHLM:s centrum.

Stockholm Resilience Center

I medborgarförslaget nämns Stockholm Resilience Center som är ett globalt forskningsinstitut inom Stockholms Universitet och Beijer Institutet. Forskningen bedrivs under breda hållbarhetsaspekter och undersöker komplexa frågor inom klimatomställning, minskad biologisk mångfald och ekologisk ekonomi. Visionen är att visa hållbara relationer mellan människa och natur.

Jämställdhetsanalys

Både män och kvinnor ingår i samhällets klimatomställning. Miljöförvaltningen genomför regelbundet enkätundersökningar med olika teman exempelvis konsumtion, resvanor, boendemiljö och livsmedel. Den senaste mätningen, ”Miljöbarometern” genomfördes våren 2023 och besvarades av drygt 4 200 Stockholmare.

Miljöbarometern visar på vissa skillnader mellan kvinnor och män. Kvinnor anger en högre kunskap om klimatpåverkan än män. På frågor om oro för framtida klimatutveckling, angav tre av fyra Stockholmare att de ofta eller ibland oroar sig. Kvinnor uppger en större oro än män. Miljöbarometern har frågat om medlemskap i miljöförening eller miljönätverk. Kvinnor var i högre grad än män, engagerade i eller medlem i ett miljönätverk eller en miljöförening.

Barnkonsekvensanalys

Alla barn, flickor och pojkar påverkas av klimatförändringar och klimatomställning. FN:s barnkonvention artikel 6, anger att alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Kommunstyrelsen i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för samordning av stadens miljö- och klimatarbete. I detta ärende gör därför stadsdelsförvaltningen ingen fördjupad analys av barnkonsekvenser.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Christoffer Carlander
T.f avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Medborgarförslag Månatliga klimatkrisforum

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2024-08-05
Christoffer Carlander, T.f avdelningschef	2024-07-23